

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v hlavním líčení konaném dne 9. 5. 2018 v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Tomáše Kurfirta a soudců přísedících Marie Danešové a Marie Novákové,

takto:

Obžalovaný **M. Š.**

nar. XXXXX v XXXXX, trvale bytem XXXXX,

se podle § 226 písmeno e) trestního řádu **z p r o š ť u j e** obžaloby KSZ v Brně sp. zn. 1 KZV 56/2017-114, podanou na něj pro skutek spočívající v tom, že

dne 3. 8. 2017 v době od 3:30 do 3:47 hodin v pokoji v přízemí domu č. p. XXXXX v obci XXXXX, část XXXXX, na rozkládací sedačce sloužící jako manželská postel poté, co se v cca 2:15 hodin rozhodl usmrtit svou přítelkyni M. K., nar. XXXXX, o níž se domníval, že se s ním chce rozejít, kdy zprvu uvažoval, že by ji udusil polštářem, resp. přikrývkou, dokonce se nad ni naklonil s přikrývkou připravenou v rukou, avšak od tohoto způsobu upustil a rozhodl se ji zardousit, ji v době mezi 3:30 a 3:47 hodin uchopil oběma rukama za krk, obkročmo se na ni posadil a začal ji rdousit tím způsobem, že jí intenzivně oběma palci rukou tlačil do oblasti hrtanu a v tomto jednání i přes aktivní obranu poškozené, která křičela, škrábala a snažila se jej od sebe odstrčit, pokračoval až do okamžiku, kdy ztratila vědomí; poté svého jednání zanechal,

kdy vzhledem k intenzitě i délce vedení útoku na oblast krku, za užití mechanismu rdoušení, a nástupu bezvědomí u poškozené, si byl vědom toho, že tento útok je způsobilý vést ke smrti poškozené zardoušením, příp. k poruše činnosti mozku v důsledku jeho nedostatečného okysličení či srdeční zástavě v důsledku podráždění vegetativních nervů procházejících krkem, přičemž k fatálnímu následku nedošlo jen shodou náhod,

Shodu s prvopisem potvrzuje Magda Pokorná

ve kterém státní zástupce spatřoval spáchání pokusu zločinu vraždy podle § 21 odstavec 1 a § 140 odstavec 2 trestního zákoníku,

neboť trestnost činu zanikla.

Odůvodnění:

1. Po provedeném dokazování dospěl soud bez důvodných pochybností k závěru, že obžalovaný M. Š. s poškozenou M. K. žili před spácháním skutku jako druh a družka. Měli k sobě citovou vazbu, sdíleli společné bydliště a jejich soužití trvalo asi jeden rok. V jejich vztahu nastaly určité komplikace. Poškozená se snažila přesvědčit obžalovaného k většímu odstupu od jeho rodičů, případně k tomu, aby si našel vlastní bydlení. Naopak obžalovaný chápal situaci tak, že v jejich vztahu došlo k rozporům, vnímal rozdíly mezi jejich povahami a zájmy. Požadavek odstěhování nebo vlastního bydlení vnímal obžalovaný jako možné ohrožení jejich vztahu. U obžalovaného se k tomu přidaly změny a nejistota z nového zaměstnání. Jak obžalovaný, tak poškozená potvrdili, že oba dva měli určité psychické potíže. Obžalovaný danou situaci těžko snášel. Z tohoto rozpoložení vyplynuly jeho úvahy, jestli má poškozené nějak ublížit, nebo ji dokonce zabít. Situace dospěla k vrcholu v noci z 2. na 3. 8. 2017, když obžalovaný Š. s poškozenou K. nocovali v domě poškozené v přízemí na rozkládací sedačce. Obžalovaný s poškozenou odešli spát v deset hodin večer. Úvahy obžalovaného o usmrcení poškozené uzrály přibližně ve čtvrt na tři ráno. Obžalovaný se rozhodl zabít poškozenou K. tím, že ji udusí polštářem. Naklonil se nad poškozenou s připraveným polštářem nebo pokrývkou, ale nic neudělal, protože se poškozená probudila, promluvila na obžalovaného a přirozeně se ho ptala, proč je tak brzy vzhůru. Pak obžalovaný znovu ulehнул vedle poškozené. Dál přemítal, jak poškozené ublížit. Pak se rozhodl poškozenou zardousit. Obžalovaný nejprve poškozené jemně sahal na krk, pak ji ohmatával na krku a poklepával ji na ruce. Nakonec mezi půl čtvrtou a tři čtvrtě na čtyři hodiny ráno obžalovaný náhle uchopil poškozenou oběma rukama za krk a tlačil ji oběma palci do oblasti hrtanu. Poškozená se útoku aktivně bránila, křičela, škrábala, snažila se ze sevření vyprostit. Obžalovanému se podařilo zvedající se poškozenou otočit na druhou stranu postele, kleknout na ni obkročmo a pokračovat ve rdoušení až do okamžiku, kdy poškozená upadla do bezvědomí. Tehdy obžalovaný dalšího jednání zanechal. Poškozená se po krátké době v bezvědomí samovolně probudila. Obžalovaný v žádném dalším jednání vůči poškozené nepokračoval. Naopak nabídl poškozené mobilní telefon, aby mohla přivolat pomoc, což poškozená udělala.
2. Tomuto závěru o skutkovém ději odpovídala výpověď obžalovaného M. Š., který ve své výpovědi u hlavního líčení popsal své osobní, rodinné a pracovní poměry. Vylíčil peripetie vztahu s poškozenou K. i neshody, které se ve vztahu objevily několik týdnů před projednávanou událostí. K jádru věci obžalovaný řekl, že se vzbudil ve čtvrt na čtyři hodiny ráno. Přemítal, jestli a jak má poškozené ublížit. V první fázi chtěl poškozenou udusit polštářem nebo příkrývkou. K udušení se chystal, s polštářem v rukou se nahýbal nad poškozenou. Poškozená se v ten moment vzbudila, začala s obžalovaným mluvit a obžalovaný proto nic neudělal. I potom zůstal obžalovaný vzhůru, uvažoval, co má udělat a napadlo ho, že by poškozenou zardousil. Proto začal poškozenou škrtit oběma rukama na krku, v té chvíli ještě v poloze ležmo. Poškozená se v průběhu útoku zvedla, obžalovaný ve rdoušení pokračoval. Pak se mu podařilo přemoci poškozenou, otočil ji na druhou stranu postele, obkročmo si na ní sednul a jednou rukou pokračoval ve rdoušení. Poškozená se bránila, škrábala ho po tváři i na prsou. Ze začátku se bránila méně, nejvíce se bránila v pokleku. Volala přitom o pomoc. Poté co se mu podařilo poškozenou zasednout, její odpor slábl, až upadla do bezvědomí a přestala se bránit. V tu chvíli obžalovaný ucítil její tep, došlo mu, o jak strašnou událost šlo. Poškozená se už nehýbala, ani nemluvila. Obžalovaný si uvědomil, co udělal, sedl si

Shodu s prvopisem potvrzuje Magda Pokorná

vedle poškozené a dál nepokračoval. Po nějaké chvíli se poškozená probrala, obžalovaný jí podal telefon, aby přivolala policii, což udělala. Celý konflikt měl podle obžalovaného trvat tři až pět minut. Konečný stav, kdy se poškozená nebránila, ani nijak nereagovala, trval přibližně 30 vteřin. Z bezvědomí se poškozená probrala sama. Obžalovaný s ní pouze mírně zatřepal. K přerušení rdoušení poškozené obžalovaného přimělo pouze jeho vědomí, že by to bylo nevratné, a že by poškozené vzal nadobro život. Po zavolání pomoci pouze oba čekali na příjezd policie. Obžalovaný zůstal v místnosti, poškozená odešla ven. Už mezi nimi nedošlo k žádné další události. Policii se obžalovaný sám přiznal, že chtěl poškozenou zabít. K tomu obžalovaný dospěl až těsně před útokem, nepřemýšlel o této možnosti delší dobu, nebo dokonce 14 dnů, jak mělo vyplynout z výpovědi zasahující policistky. Při hodnocení svého činu obžalovaný řekl, že svého činu strašně lituje. Byl by rád, kdyby se to vůbec nestalo. Strašně ho to mrzí a chápe, že se to nedá vrátit zpátky. Vyjádřil rovněž omluvu poškozené, její rodině a všem jejím známým.

3. Verzi obžalovaného velmi dobře odpovídala výpověď poškozené M. K.. Poškozená se seznámila s obžalovaným přibližně před třemi lety. Později se sblížili a asi jeden rok žili jako druh a družka. V průběhu vztahu si poškozená uvědomila určité výhrady vůči obžalovanému (příliš blízký vztah k rodičům), přesto v kritické době obžalovaný stále bydlel pořád s poškozenou. Poškozená mu nenaznačovala, že by jejich vztah měl skončit, pouze se mu snažila vysvětlit, že by přechodem do vlastního bydliště ulehčil poškozené případnou péči o očekávané vnouče a zároveň se více osamostatnil. Vlastně tedy pokračování vztahu nevyklučovala. Poškozená sama připustila, že měla určité výkyvy nálad, stejně jako obžalovaný. V poslední době před událostí obžalovaný změnil zaměstnání. Předchozího večera si šli oba dva lehnout. Během noci se poškozená probudila, uviděla obžalovaného, jak je blízko ní s příkrývkou v ruce. Poškozená si neuvědomila, o co v daném momentu šlo. Domnívala se, že obžalovaný chtěl vstát, patrně z nervozity, že má druhý den nastoupit do nového zaměstnání. Poté poškozená už neusnula, cítila, že na ni obžalovaný jemně sahal, poté silněji a postupně přidával na síle. Nakonec obžalovaný poškozenou silně uchopil za krk, pak na sobě ucítila jeho váhu, poškozený přidal na síle stisku. Poškozená se mu bránila, ani nevěděla, že ho poškrábala, volala přitom o pomoc. Postupně poškozená cítila, že ztrácí síly k obraně, že dojde ke konci a nakonec ztratila vědomí. Po jeho znovunabytí ležela poškozená na opačné straně postele. Dostala se tam v pudu sebezáchovy při obraně, nedokázala přesně popsat, jak k tomu došlo. Než poškozená ztratila vědomí, ležela na zádech, obžalovaný na ni seděl a držel ji za krk oběma rukama. Když se poškozená probrala, byla sice stále v mráкотách, ale zaregistrovala světlo v kuchyni a uviděla blížící se postavu. Byl to obžalovaný, řekl jí, že jí neublíží, že se nemá bát a dal jí do ruky telefon, aby zavolala policii. Po přivolání policie se poškozená s obžalovaným už nebavila, policistka v telefonu jí poradila, aby se oblékla, a odešla z domu a zůstala tam až do příjezdu policie. Dále se poškozená vyjádřila k následkům celého jednání. V prvních týdnech nemohla být ve stejném pokoji a spát v posteli, kde se incident odehrál. Proto odjela z domu k dceři, zůstala tam delší dobu, ale nakonec se do místa bydliště vrátila. V konkrétní místnosti si tu událost připomene, má strach z mužů. Poškozená sama ve svém duševním stavu před a po tomto činu neviděla výraznější změny. Na těle žádné zranění neutrpěla, byla prohlédnuta na krčním oddělení, které žádné zranění nezjistilo, poškozená dostala pouze prášky na uklidnění a nijak dál se z celé události neléčila.
4. Při porovnání výpovědi obžalovaného a poškozené soud shledal výraznou shodu, zejména pokud se týká předchozího vztahu obžalovaného a poškozené, jejich seznámení, spolužití, i peripetii jejich vztahu. Oba si uvědomovali určité psychické potíže, kterými trpěl druhý z nich. Oba také zaznamenali, i když každý z jiného pohledu, problematické údobí jejich vztahu, které obžalovaný vnímal tíživěji než poškozená. Při líčení samotné události se poškozená s obžalovaným buď zcela shodli, nebo vypovídali velmi podobně. Zcela drobné rozdíly v jejich výpovědích mohly být zapříčiněny odlišným náhledem na věc. Objektivně si soud z těchto výpovědí udělal celistvý

obrázek o skutkovém ději, nevznikly o něm žádné významné pochybnosti. Jeho podstatné body odpovídaly tomu, jak byl skutek popsán už v podané obžalobě.

5. Soud dále vyslechnul svědkyni B.C. Svědkyně jako policistka zasahovala na místě činu. Nejprve s poškozenou mluvila telefonicky, poškozená jí sdělila, že už není ohrožena a bude na policisty čekat venku. Po příjezdu na místo se policejní hlídka rozdělila, svědkyně nejdřív osobně mluvila s poškozenou. Přitom jí poškozená řekla, že ve vztahu poškozené a obžalovaného už došlo k několika rozchodům a vzájemným návratům. Oba trpěli psychickými problémy. Poškozená tehdy tvrdila, že obžalovanému řekla, že se s ním chce rozejít. Průběh skutku poškozená popsala zasahující policistce prakticky obdobně jako před soudem. Později svědkyně hovořila s obžalovaným, také jeho vyjádření odpovídalo tomu, jak obžalovaný vypovídal v trestním řízení. Jediným sporným bodem bylo vyjádření obžalovaného, který podle svědkyně C. jasně odpověděl na otázku, co ho přivedlo k činu, že měl celé situace dost, nevěděl, jak dál. Přemýšlel nějakou dobu, přibližně čtrnáct dní, že poškozenou usmrtí. Na vyslechnutém sdělení svědkyně pevně trvala i přes otázky obhajoby. K situaci na místě činu svědkyně řekla, že obžalovaný se nechoval agresivně, byl spíše apatický nebo odevzdaný. Poškozená byla duševně orientovaná, ale patrně v šoku, měla strach, až se z toho třepala. Svědkyni upoutalo, že přes sdělení poškozené o rozchodu, měli v té době spát v jedné posteli. V pokoji na místě činu svědkyně neviděly výrazné stopy násilí, pouze rozestlanou postel. Obžalovaný měl na sobě pyžamo, poškozená tenké kalhoty a košili na spaní. Výpověď této svědkyně je zcela věrohodná. Svědkyně celou událost pozorovala jako zasahující policistka z profesionálních důvodů, bez jakéhokoliv vztahu k některé ze stran. Její líčení bylo věcné, přiléhavé a obsažné. Její výpověď se prakticky shodovala s výpovědí obžalovaného, výpovědí poškozené a odpovídala i dalším provedeným důkazům. Soud tedy nepochyboval o jednotlivých skutečnostech, které svědkyně zmínila, jak se měl obžalovaný krátce po činu vyjádřit. To znamená, jak dlouho před činem o případném usmrcení poškozené uvažoval.
6. Soud dále se souhlasem stran trestního řízení přečetl protokoly o výslechu svědků – příbuzných obžalovaného, v první řadě bratra D. Š. (čl. 116-119). Svědek potvrdil vztah obžalovaného bratra k poškozené K. trvající přibližně rok, včetně společného bydlení. K pohnutce obžalovaného svědek uvedl, že obžalovaný trpěl bolestmi hlavy a depresemi, užíval na to léky a byl proto hospitalizován v psychiatrické léčebně. Svědek dva až tři týdny před projednávanou událostí na obžalovaném pozoroval nervozitu a stres, kterou svědek spojoval s ukončením předchozího zaměstnání a nástupem do nového. Nic bližšího ke skutku samotnému neřekl.
7. Obdobně vyzněla i výpověď svědka I. Š. (čl. 120-124). Otec obžalovaného rovněž potvrdil vztah mezi obžalovaným a poškozenou. Před událostí svědek nepozoroval žádné změny v jejich vztahu, co by naznačovalo, že může dojít k nějakému konfliktu. K samotné události svědek nebyl schopen nic říct. Když měl syn ráno odejít na vlak do zaměstnání, všimli si, že syn neodešel. Svědkova manželka viděla před domem poškozené policejní hlídky. Psychický stav obžalovaného před událostí byl utrápený, svědek to přisuzoval nevhodným lékům. Svědek rovněž zaznamenal určitou nervozitu nebo roztěkanost obžalovaného. Obdobně vypovídala i matka obžalovaného A. Š. (čl. 125-128). Také tato svědkyně zmínila přibližně rok trvající vztah mezi obžalovaným a poškozenou. Zmínila léčení obžalovaného v psychiatrické léčebně. K samotné události, jako obvykle čekala, až obžalovaný půjde ráno na vlak do práce a zastaví se u nich doma pro svačinu. Obžalovaný nepřišel jako obvykle, proto svědkyně chtěla zjistit, co se děje u domu poškozené. Tam viděla nějakou postavu a pak si povšimla vozidla Policie ČR.
8. U těchto svědků bylo nutné mít na paměti, že jsou to nejbližší příbuzní obžalovaného, kteří si zřetelně k němu zachovali blízký vztah. Zároveň byli v běžném kontaktu s ním i s poškozenou. Všichni potvrdovali delší vztah mezi obžalovaným a poškozenou. Z vnějšího pohledu považovali jejich vztah za dobrý, přiměřený, nevšimli si žádných podstatných neobvyklostí. Při zmínce o možných pohnutkách činu, všichni zmiňovali předchozí zhoršený duševní stav obžalovaného a

Shodu s prvopisem potvrzuje Magda Pokorná

lčeni v psychiatrické léčebně. K události samé nikdo z nich nebyl schopen něco říct, nejdříve zaznamenali až přítomnost hlídky policie na místě. V zásadě výpovědi uvedených svědků potvrzovaly skutečnosti uvedené už obžalovaným a poškozenou. Význam těchto výpovědí pro zjištění skutkového děje byl tedy spíše okrajový.

9. Dokazování pak bylo doplněno listinnými důkazy. Úkony trestního řízení byly zahájeny dne 3. 8. 2017 (čl. 1-2). Úřední záznam o výjezdu hlídky policie ve složení prap. C. a prap. V. potvrdil zákrok policistů v obci XXXXX v části XXXXX v domě č. p. XXXXX. Na místě byli zastíženi poškozená a obžalovaný; kromě dalších opatření byly hlídkou na místě provedeny dechové zkoušky na přítomnost alkoholu; u obou zainteresovaných byly negativní (č. l. 3-4, 9, 47). Obžalovaný Š. byl zadržěn dne 3. 8. 2017 ve 4:15 hodin na uvedeném místě, jak je vidět z protokolu o zadržení (č. l. 6-8). Obžalovaný pro účely forenzního zkoumání vydal pyžamové kalhoty a košili (č. l. 14). Tělo podezřelého Š. bylo prozkoumáno, jak je vidět z protokolu o prohlídce těla (č. l. 15) a z fotografií při tom pořízených (č. l. 59-61). Lékařské zprávy o zdravotním stavu obžalovaného Š. (č. l. 17-18) ze dne 3. 8. 2017 potvrzují, že na horní polovině těla v oblasti hrudníku měl obžalovaný četné povrchové oděrky. Obžalovaný byl v péči psychiatrické ambulance od února 2014. V dubnu 2014 byl hospitalizován v Psychiatrické nemocnici Kroměříž. Poškozená K. dne 3. 8. 2017 podala trestní oznámení (č. l. 42-46). Pro účely trestního řízení vydala noční oděv, košili a kalhotky (č. l. 48). Rovněž poškozená byla podrobena prohlídce těla, což je vidět z protokolu o úkonu (č. l. 49-50) a z fotografií (č. l. 62-64). U poškozené byly zjištěny na pravé straně krku škrábance, jinak žádné významnější poranění. Kriminalisticky bylo ohledáno místo činu, což zachycuje protokol o ohledání místa činu, obsahující popisnou, fotografickou a grafickou část (č. l. 56-78). Po zahájení trestního stíhání byl obžalovaný upozorněn na možnou přísnější právní kvalifikaci (č. l. 88). Obžalovanému byl odebrán bukální vzorek pro případné forenzní srovnání se zajištěnými stopami (č. l. 98). Poškozená byla po útoku ošetřena, jak je patrné ze zprávy o ambulantním vyšetření (č. l. 135). Při vyšetření bylo konstatováno zhmoždění (kontuze) hrdla. K osobě obžalovaného svědčily záznamy z rejstříku trestů a evidence přestupců (č. l. 230-231), obžalovaný v nich nemá žádný záznam. Dále byl přečten audiozáznam volání poškozené na tísňovou linku č. 158 z ranních hodin dne 3. 8. 2017 (přesně od 3:47:21 do 3:48:56 hodin). V dialogu operátora linky a poškozené kromě identifikace poškozené a místa odkud volá, od poškozené jednoznačně zaznělo, že přítel ji chtěl zabít a škrtil ji, čemuž poškozená přitakávala i na opakovaný dotaz operátora. Sama konstatovala, že zraněna nebyla, nežádala prozatím zdravotnické ošetření a prosila pouze, aby na místo přijela hlídka policie. V pozadí hovoru se opakovaně ozývá mužský hlas (pozn. obžalovaného), který opakuje: „udělej to!“
10. Listinné důkazy a audiozáznam dotvořily obraz podaný obžalovaným resp. poškozenou, přesně místně a časově určují, kdy došlo k volání poškozené na tísňovou linku policie, zaznamenaly činnost hlídky policie, zadržení obžalovaného a skutečnost, že jak obžalovaný, tak poškozená nebyli ovlivněni alkoholem. Dále z listinných důkazů vyplynulo, že především obžalovaný byl poraněn při fyzickém konfliktu s poškozenou. U poškozené nebylo zranění tak patrné, ošetření potvrdilo zhmoždění krčních partií. Kriminalisticky bylo prozkoumáno a popsáno místo činu, byly zajištěny biologické stopy, srovnávací vzorek obžalovaného a vzorky zajištěné na těle a z těla poškozené. Audiozáznam velmi dobře zachytil atmosféru i konkrétní vyjádření poškozené i obžalovaného z doby krátce po spáchání činu. Naprosto souhlasil s tím, jak obžalovaný a poškozená o činu referovali v průběhu dalšího řízení. O listinných důkazech soud neměl žádného důvodu pochybovat.
11. Zajištěné stopy a vzorky byly zkoumány jednak znalci z oboru kriminalistiky, odvětví genetiky biologie (č. l. 176-180, 182-184). Ze vzorků odebraných zpod nehtů poškozené a srovnávacího vzorku, byly zjištěny profily DNA, u kterých byla zjištěna shoda se vzorkem bukálního stěru obžalovaného. Ze zajištěných lidských vlasů byla provedena analýza DNA a zjištěn profil DNA, který odpovídá profilu DNA poškozené. Na dámských kalhotkách poškozené bylo zjištěno

Shodu s prvopisem potvrzuje Magda Pokorná

potřísnění močí a zjištění rozsah tohoto potřísnění. Ke znaleckému zkoumání byly předloženy rovněž vzorky krve a moči obžalovaného Š. Tam nebyla prokázána přítomnost alkoholu ani jiné těkavé látky, nebyla prokázána rovněž přítomnost návykových látek. Krev a moč obžalovaného obsahovala léčiva Quetiapin a Mirtazepin v oblasti terapeutických koncentrací, což odpovídalo zdravotní dokumentaci, podle které obžalovaný léčiva obsahující tyto přípravky pravidelně užíval. Dále bylo ve vzorku obsaženo stopové množství kofeinu. Závěrem se posudek věnoval vlivu těchto léků na duševní stav obžalovaného. Prokázaná léčiva pravděpodobně významně neovlivnila stav obžalovaného v době deliktu.

12. Dále byly posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinické psychologie zkoumány duševní charakteristiky obžalovaného Š. (č. l. 203-223). Podle výsledku obžalovaný trpí bipolární afektivní poruchou, v době zkoumání prakticky v kompenzovaném stavu. Dále u něj znalci zjistili smíšenou poruchu osobnosti. V době spáchaného činu byly jeho rozpoznávací a ovládací schopnosti lehce sníženy v důsledku možné přechodné dekompenzace základního psychického onemocnění. Obžalovaný neměl sklony k užívání alkoholu ani jiných návykových látek. Z psychiatrického hlediska mohl být motivační proces obžalovaného způsoben částečnou dekompenzací. Z psychologického hlediska se jedná o jedince s podprůměrným intelektem, s oslabenou volní složkou, se znaky jedince závislého na okolí, afektivně labilního. Jeho motivační proces byl tímto způsobem jednoznačně afektivně determinován. Vztah obžalovaného k poškozené lze z tohoto hlediska považovat za nevyrovnaný, s převahou závislosti na straně obžalovaného. Pohnutkou jednání byla obava ze ztráty vztahu, opuštění a odloučení, což vzhledem k profilu závislosti kladl za vinu právě poškozené. Obžalovaný neměl sklony k silovému ani agresivnímu jednání. Nelze však vyloučit eruptivní reakci v důsledku městnání afektu. Z psychiatrického hlediska je pobyt obžalovaného na svobodě potencionálně nebezpečný. Znalci navrhli uložení ochranného psychiatrického léčení v ambulantní formě. Obžalovaný byl schopen chápat smysl trestního řízení a hájit se před soudem.
13. Obdobně byla zkoumána znalcem z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie poškozená K. (č. l. 155-167). Výsledkem bylo zjištění, že poškozená již před útokem obžalovaného trpěla neurotickou duševní poruchou – poruchou úzkostně depresivní, která nesouvisela s inkriminovanou událostí. Touto poruchou trpí i nadále a léčí se pro ni. Poškozená netrpěla posttraumatickou stresovou poruchou. Úzkostně depresivní porucha byla u poškozené uspokojivě léčena po dobu několika let před útokem obžalovaného. Po útoku nedošlo u poškozené k výraznější změně nebo zhoršení duševního stavu. Asi týden trpěla neurotickými potížemi v rámci poruchy přizpůsobení. Posttraumatická stresová porucha se u ní nerozvinula, její současný duševní stav odpovídal kvalitě jejího duševního stavu před inkriminovanou událostí. Omezena v běžném způsobu života byla po dalších několika dny a poté se její stav znormalizoval.
14. Dalším znaleckým počinem byl posudek z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství MUDr. Martina Dobiáše, Ph.D. (č. l. 138-144). Z posudku vyplynulo, že poškozená v důsledku útoku obžalovaného utrpěla škrábcovitě kožní oděrky a zarudnutí kůže, buď zhmoždění či podkožní krevní výrony na pravé části přední a přední části pravé boční plochy krku. Subjektivně udávala bolestivost krku při polykání a bolestivost krku při pohmatu a otáčení hlavy. Znalec hodnotil míru násilí působícího na krk poškozené, které vzhledem k absenci zlomenině jazyčky či chrupavčité kostry hrtanu dosáhlo nejvýše střední intenzity. V další odpovědi znalec popisoval fyziologii zmáčknutí krku, který způsobuje omezení přístupu vzduchu do plic, nedostatek krevní výměny v hlavě, případně podráždění vegetativních nervů procházejících krkem s možnou srdeční zástavou. Pokud násilí působí intenzivně a dostatečnou dobu, v důsledku uvedených změn dochází k poruše vědomí, která vyústí v úmrtí. V případě útoku na poškozenou takový následek způsoben nebyl. Intenzita a délka působení obžalovaného byl dostatečný pro poruchu činnosti mozku a nástup bezvědomí, dostalo se nejméně ke druhému stádiu dušení. Přitom ještě při přerušení dušení ve třetím stádiu je možný samovolný návrat oběti k vědomí. Po celou dobu komprese krku byla

Shodu s prvopisem potvrzuje Magda Pokorná

poškozená ohrožena srdeční zástavou při podráždění nervů procházejících krkem. Ve stádiu poruchy vědomí může dojít ke zvracení, s případným vdechnutím žaludečního obsahu, což by vedlo k vážné poruše zdraví či smrti poškozené. Znalec také upozornil na možnost, že násilí způsobené přivodit podkožní krevní výron a kožní oděrky může zapříčinit podráždění důležitých nervů probíhajících krkem, kdy reflektorické mechanismy mohou vést až ke smrti jedince. Takové násilí nemusí být nutně spojeno se závažnými morfologickými změnami měkkých tkání krku či krčních orgánů.

15. Ani o závěrech učiněných znalci v uvedených oborech soud neměl žádné významné pochybnosti. V oboru genetiky, biologie a toxikologie byly provedeny laboratorní zkoumání zajištěných vzorků a stop, které byly dostatečně dokumentovány a vyhodnoceny, takže o nich soud nepochyboval. Závěry zkoumání v oboru psychiatrie a psychologie odpovídaly listinným důkazům i výpovědím obžalovaného, poškozené a dalších lidí, kteří obžalovaného a poškozenou znali. Laicky vyslovované poznatky se potvrdily znaleckým vyšetřením, které je příslušným způsobem pojmenovalo a vysvětlilo. Závěry zkoumání duševního stavu obžalovaného i poškozené odpovídaly ostatním skutečnostem vyplývajícím z dokazování. Obdobně se lze vyjádřit k znaleckému posudku z oboru soudního lékařství. V tomto směru je nutné připomenout, že znalecký posudek popisuje fyziologii dušení při zmáčknutí krku (rdoušení) a vypočítává různé procesy (ztížení nebo zástava dýchání, zástava nebo snížení krevní výměny v hlavě, podráždění vegetativních nervů) vedoucích případně až ke smrti poškozené. Nutno ovšem konstatovat, že žádný z těchto procesů nebyl proveden důsledně a fatální následek nenastal. Jak rovněž vyplynulo z posudku, nedošlo k žádnému významnému poškození tělesné integrity poškozené. Posudek z oboru psychiatrie konstatoval, že poškozená již v dřívější době trpěla určitou duševní poruchou. Na vážnosti nebo hloubce této poruchy u poškozené se nic nezměnilo ani po prožité události projednávané v tomto řízení. Ve zkratce se dá říct, že nedošlo k významné změně duševního stavu poškozené. Opět soud mohl konstatovat, že uvedené skutečnosti jsou přesvědčivě vysvětleny a doloženy, takže je soud mohl převzít do svých zjištění a úvah.
16. Po takto provedeném dokazování strany nenavrhovaly provedení dalších důkazů. Ani soud si nebyl vědom, že by nějaké další důkazy mohly podstatě rozhojnit poznání posuzovaného skutku a projednávané trestní věci. Proto dokazování skončilo v tomto rozsahu.
17. Na základě provedeného dokazování dospěl soud bez důvodných pochybností k závěru, že se skutek odehrál skutek tak, jak byl popsán již v podané obžalobě. Na tom se shodly dva klíčové důkazy, tedy výpovědi obžalovaného Š. a poškozené K.. Těmto důkazům sekundovaly ostatní důkazy, které dokreslily místo a čas spáchání skutku, osobnosti obou zapojených osob a následky zanechané na jejich tělesném i duševním stavu. Důkazy dosvědčily mechanismus, který obžalovaný vůči poškozené rozvinul, následky, které jeho jednání způsobilo, stejně jako možné následky, které by v případě pokračování útoku na poškozenou mohly nastat. Závěr o průběhu skutkového děje závažným nebo zásadním způsobem nezpochybnil žádný jiný provedený důkaz. Soud tedy mohl uzavřít, že se stal skutek označený a popsáný ve vyhlášeném rozsudku.
18. Při hodnocení tohoto skutku dospěl soud k přesvědčení, že naplnil všechny znaky pokusu zločinu vraždy podle § 21 odst. 1 a § 140 odst. 2 trestního zákoníku. Obžalovaný Š. proti poškozené K. konal způsobem, kterým: „...bezprostředně směřoval k dokonání trestného činu, jehož se dopustil v úmyslu s rozmyslem jiného úmyslně usmrtit...“. V objektivní rovině skutkovou podstatu naplňuje jednání obžalovaného, který se nejprve připravoval k udušení poškozené zakrytím dýchacích cest příkrývkou nebo polštářem, uchopil vhodný předmět a naklonil se nad poškozenou. Když na jeho přípravu poškozená ještě zareagovala, opustil zamýšlený způsob a promyslel si druhý – rdoušení. Pak uchopil poškozenou za krk a rdousil ji takovým způsobem, až poškozená upadla do bezvědomí. Jak zaznělo v posudku ze soudního lékařství, rdoušení v sobě skrývá tři souběžné mechanismy směřující ke smrti oběti. Zprvce snížením průchodnosti dýchacích cest stěžuje oběti

dýchání; se zhoršeným dýcháním se zhoršuje i okysličování krve, které postupně může vést ke smrti poškozeného. Druhým mechanismem je zhoršení nebo zastavení krevní výměny cévním řečištěm do hlavy a zpět, které opět vede k poškození okysličování mozku a při dostatečném dlouhém působení vede ke smrti poškozeného. Třetím mechanismem je podráždění vegetativních nervů procházejících krkem s možnou následnou srdeční zástavou. Mechanismus zastavení nebo ztížení dýchání a ztížení nebo zastavení krevní výměny směřující do hlavy mělo svůj efekt, o čemž jednoznačně svědčily výpovědi poškozené a obžalovaného, kteří se shodli, že poškozená pod tímto útokem upadla do bezvědomí. Tedy jak to pojmenoval znalec, proces rdoušení postoupil nejméně ke druhému stádiu dušení ze čtyř udávaných, přičemž v tomto stádiu (a ještě ve třetím) je stále možný samovolný návrat oběti k vědomí. Když obžalovaný přerušil svůj útok, poškozená skutečně samovolně nabyla vědomí. Nic to nemění na faktu, že mechanismus užitý obžalovaným byl objektivně smrtící a bez jeho přerušení by bezpochyby vedl ke smrti poškozené.

19. Uvedené právní kvalifikaci odpovídaly také skutečnosti, týkající se subjektivní roviny projednávaného zločinu. Jednak z výpovědi obžalovaného vyplynulo, že v jeho mysli došlo rozhodnutí ublížit poškozené, a to takovým způsobem, který měl přivodit její smrt. V tomto směru není úplně rozhodné, zda rozhodnutí obžalovaného dospělo 14 dní nebo týden před skutkem, anebo až během kritické noci. Obžalovaný chtěl poškozené ublížit a chtěl to učinit tímto radikálním způsobem. Obžalovaný sám toto rozhodnutí přiznal. Kromě toho o jeho jednání svědčila poškozená K., popsala chování a útok obžalovaného vedoucí až k jejímu bezvědomí, tedy jednak první fázi rozmyslu obžalovaného, který nejprve uvažoval o udušení poškozené přikrývkou nebo polštářem, potom rdoušení poškozené, až do jejího bezvědomí. Rdoušení oběti se obžalovaný dopustil silným stiskem obou rukou na krku poškozené, které i přes její obranu dokázal dovést až ke ztrátě vědomí poškozené a ukončení její obrany. Výpověď obžalovaného ukázala, že se cítil dotčen chováním poškozené, obával se možného nezdaru jejich vztahu, uvažoval o způsobu, jak poškozené ublížit, včetně možnosti jejího usmrcení. Rozmýšlel si mechanismy, kterými by to dokázal. Když na první z nich byla poškozená upozorněna a určitým způsobem na něj slovně reagovala, obžalovaný přistoupil k jinému mechanismu. Udělal to nečekaně, ačkoli se poškozená bránila, obžalovaný ji přemohl a dostal do stavu, ve kterém jednak ztratila vědomí a nebyla schopna další obrany. Z toho soud vyvazuje, že u obžalovaného byly přítomny znaky přímého úmyslného jednání ve smyslu § 15 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. Obžalovaný věděl, jaký cíl sleduje, jaké prostředky jsou k tomu zapotřebí, promyslel, jak ke svému cíli může dospět. Po první neúspěšné variantě zvolil variantu druhou, natolik dobře provedenou, že není pochyb, že mířila ke smrti poškozené. Obžalovaný chtěl usmrtit poškozenou. V jeho jednání byly přítomna vědomostní složka úmyslného jednání, protože věděl, že dušení i rdoušení jsou smrtící mechanismy, jak je to jasné každému dospělému člověku. Bránit druhému v dýchání, anebo ho rdousit, objektivně vede ke smrti napadeného. Nepochybně byla v jeho jednání obsažena i volní složka úmyslného jednání, jak je to zřejmé z jeho přiznání i z objektivně zjištěného způsobu jednání, které dostatečně ukázalo, že obžalovaný vědomě, cíleně, aktivně jednal ve směru svého záměru.
20. Jednání obžalovaného nese znaky kvalifikované skutkové podstaty pokusu zločinu vraždy podle § 140 odst. 2 trestního zákoníku, protože jeho jednání směřovalo k tomu, aby jiného úmyslně usmrtil: „...s rozmyslem“. Tento premeditativní prvek kvalifikované skutkové podstaty byl jasně vidět z přiznání obžalovaného, jak uvažoval o ublížení resp. usmrcení poškozené. Nešlo o žádný afektivní výbuch, situační reakci nebo jiné podobné náhlé hnutí mysli. Z přiznání obžalovaného a z výpovědi poškozené bylo jasné vidět, že promýšlení budoucího jednání předcházelo samotnému útoku minimálně o minuty či desítky minut. Obžalovaný nejprve uvažoval o dušení poškozené, dokonce se k němu již připravil a jenom slovní reakce poškozené mu v dalším jednání zabránila. Poté uvažoval o jiném způsobu usmrcení a opět po několika minutách či desítkách minut začal poškozenou rdousit. Kromě samotného časového prvku, ve kterém je vidět, že obžalovaný o

„řešení“ přemítal, je minimálně dvojí zvolený způsob konání, směřující k usmrcení znamením, že zde byl onen rozmysl, tedy myšlenkový proces obžalovaného, jak svůj čin provede.

21. Obžalovaný byl plně trestně odpovědný z hlediska věku i z hlediska svého duševního stavu. Navzdory konstatované duševní poruše v podobě bipolární afektivní poruchy, v dané době prakticky kompenzované, byly rozpoznávací a ovládací schopnosti obžalovaného v době činu jen lehce sníženy. Znamená to, že přes určité snížení jeho přičetnosti, v základu byla jeho přičetnost zachována v dostatečné míře pro vyvození trestní odpovědnosti.
22. Není tedy pochyb, že se stal skutek uvedený ve výroku rozsudku. Tento skutek je pokusem zločinu vraždy podle § 21 odst. 1 a § 140 odst. 2 trestního zákoníku. Tento zločin spáchal obžalovaný M. Š. Obžalovaný je trestně odpovědný. Přes určité lehké snížení rozpoznávacích a ovládacích schopností, byla míra jeho přičetnosti dostatečná pro vyvození trestní odpovědnosti.
23. Vzhledem k hodnocení činu obžalovaného jako pokusu zločinu vraždy se musel soud vypořádat i s možností dobrovolného upuštění od dalšího jednání směřujícího k dokonání trestnému činu. V tomto směru soud považoval za určující výpověď obžalovaného Š., který kromě toho, že se přiznal ke skutečným, zakládající trestnost jeho jednání, ve výpovědi opakovaně připomínal, že když poškozenou přivedl rdoušením do bezvědomí, když mu už nekladla další odpor, ucítil její tep a od dalšího rdoušení upustil. Zdržel se dalšího jednání a dokonce poté, co se poškozená z bezvědomí probírala, nabídl jí mobilní telefon, aby si přivolala pomoc. Vlastní psychické pochody při tomto upuštění obžalovaný popsal tak, že si uvědomil, že udělal strašnou věc, která by už nešla vzít zpátky. Stav bezvědomí poškozené trval asi 30 vteřin, poté se naštěstí poškozené vědomí samovolně vrátilo zpět. Implicitně tato okolnost byla obsažena i ve výpovědi poškozené, která dokud byla při vědomí, kladla obžalovanému odpor, bránila se fyzicky, volala o pomoc a poté sama cítila, že ztrácí vědomí. Naštěstí se po určité době v bezvědomí probírala, aniž by na ni pokračoval útok obžalovaného. Poškozená po nabytí vědomí zaregistrovala obžalovaného, který jí nabídl telefon k přivolání pomoci, což poškozená využila. Potvrdilo se tím, že obžalovaný v době jejího bezvědomí musel přestat s dalším rdoušením. Mezitím u něj došlo k určitému duševnímu zlomu nebo zvratu. Nejdříve na poškozenou útočil jednoznačně smrtícím způsobem, až upadla do bezvědomí. Zatímco po znovunabytí vědomí poškozená, jí předal mobilní telefon s výzvou, aby si přivolala pomoc. Jasně to ukázalo, že se obžalovaný snažil napravit navozenou situaci a možná se i obával vlastního jednání a nabízel poškozené možnost, jak možné další nebezpečí odvrátit. Z uvedených důvodů soud hodnotil pokus o trestný čin jako neukončený.
24. Obžalovaný ještě neučinil vše, co musel považovat za potřebné k dokonání trestného činu. Když poškozená přestala klást odpor, u obžalovaného došlo ke změně náhledu, podle vlastních slov mu došla závažnost jeho jednání a jeho následky. Obžalovaný přestal s dalším jednáním. Nebylo sice zcela potvrzeno, že by sám aktivně pomáhal poškozené, ale když sama nabyla vědomí, jednoznačně zachoval klid a v žádném nebezpečném jednání nepokračoval. Naopak udělal krok směřující k nápravě situace a k odstranění dalšího ohrožení, když poškozené nabídl mobilní telefon, doporučil jí, aby zavolala pomoc a zachoval klid až do příjezdu policejní hlídky. Obžalovaný dobrovolně dál nepokračoval v původním jednání, tím odstranil nebezpečí, které vzniklo životu poškozené a tedy obecně zájmu na ochraně života každého člověka. Zároveň obžalovaný pomáhal odstranit nebezpečí, které případně ještě hrozilo, kdyby došlo ke zhoršení zdravotního stavu poškozené, nebo kdyby v jeho duševním rozpoložení došlo ještě k nějakému dalšímu zvratu. Obžalovaný poškozené umožnil telefonovat a přivolat pomoc policejní hlídky.
25. Zároveň z provedeného dokazování nebyl zaznamenán žádný náznak, že by upuštění od dalšího jednání obžalovaného nebylo dobrovolné a nepramenilo skutečně z vlastního rozhodnutí obžalovaného. Obžalovaný nebyl nikým přistižen, nikdo ho při činu nesledoval, neměl důvod se v danou chvíli bát odhalení. Poškozená sice volala o pomoc, ale když upadla do bezvědomí, jak volání o pomoc, tak další obrana proti útoku už nepřicházely do úvahy. Z provedeného dokazování

Shodu s prvopisem potvrzuje Magda Pokorná

není zřejmé, že by čin odehrávající se v domě poškozené kdokoliv zaznamenal. Obžalovanému rovněž nebránila žádná překážka v dokonání jeho činu. Jak už bylo opakovaně zmíněno, obžalovaný již překonal odpor poškozené a uvedl ji do takového stavu, ve kterém už ani nebyla schopna přivolat pomoc, ani se mu jakkoliv bránit. Není zřejmé, že by k přerušení jednání obžalovaného bylo způsobeno obranou poškozené, tato naopak už byla překonána. Následné jednání obžalovaného rovněž vyloučilo, že by obžalovaný pouze odložil dokonání nebo dokončení svého jednání na pozdější dobu.

26. Soud musel vyhodnotit, jestli v projednávaném skutku obžalovaného nebylo možné shledat jiný, již dokonáný trestný čin. Nemohlo se jednat o žádný trestný čin proti veřejnému pořádku (např. trestný čin výtržnictví), protože se čin odehrál v soukromí a bez přítomnosti dalších osob; nemohlo jít ani o trestné činy narušující soužití lidí, protože obžalovaný nevyhrožoval skupině obyvatelů ani neužil násilí proti jednotlivci pro jeho příslušnost některé vymezení skupině, ani o nebezpečné pronásledování, protože jeho jednání postrádalo dlouhodobé rysy. Soud neshledal v jeho činu ani znaky týrání svěřené osoby žijící ve společném obydlí, neboť tyranské jednání vyžaduje rovněž určitou dlouhodobost a nemůže to být jednorázový trestný čin. Z dokazování nevyplývalo, že by uvedený zločin měl sexuální podtext nebo cíl, nemohlo se jednat ani o žádný trestný čin proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti. V trestném činu obžalovaného nebyl ani žádný majetkový motiv, snaha se obohatit, poškodit cizí věci nebo se zmocnit nějaké hospodářské nebo majetkové výhody. Teoreticky by mohlo být jednání obžalovaného považováno v druhém plánu za čin proti lidské svobodě (omezování osobní svobody nebo zbavení osobní svobody). V tom případě by se rovněž jednalo o pokus trestného činu, se stejnými následky na jeho trestnost, jako v případě posuzovaného pokusu zločinu vraždy, tedy zánik trestnosti v případě neukončeného pokusu a dobrovolného upuštění od jeho dalšího pokračování. Naposledy bylo možné uvažovat o trestných činech proti zdraví poškozené. V tomto směru soud vycházel ze zjištění lékařských zpráv, znaleckých posudků a dalších úkonů, které popisovaly tělesný a duševní stav poškozené po spáchaném činu, včetně její vlastní výpovědi. Žádný důkaz nezaznamenal, že by v duševním nebo tělesném stavu poškozené došlo po spáchání činu k nějaké výrazné změně, k nějakému citelnému omezení v obvyklém způsobu života po dobu, která by naplňovala znaky některého trestného činu. Utrpená zranění byla vysloveně povrchová, z nich část vycházela pouze ze subjektivních údajů poškozené. Násilí, které působilo na tělo poškozené, bylo nejvýše střední intenzity a nezanechalo výrazné viditelné stopy. Rovněž v oblasti duševního zdraví posudek konstatoval, že po útoku u poškozené nedošlo k výraznějším změnám nebo ke zhoršení duševního stavu. Asi týden trpěla neurotickými potížemi v rámci poruchy přizpůsobení, nerozvinula se u ní posttraumatická stresová porucha. Citelné omezení v běžném způsobu života prožila pouze po dobu několika dní. Nedá se tedy podle soudu hovořit ani o naplnění znaků ublížení na zdraví nebo jiného trestného činu směřujícího do této oblasti.
27. Zákonodárce dal před vyvozením trestní odpovědnosti a potrestáním pachatele přednost odstranění nebezpečí, které vzniklo z uskutečněného pokusu proti chráněnému právnímu statku, a slíbil pachateli zánik trestní odpovědnosti v případě, že dostatečně a včas upustí od dokonání trestného činu, pokud dosavadním jednáním již nebyl dokonán jiný trestný čin. Po zhodnocení celé situace, jak se zobrazila v provedeném dokazování, soud konstatuje, že obžalovaný dobrovolně upustil od dalšího jednání, směřujícího v dokonání trestného činu a odstranil nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému trestním zákonem z podniknutého pokusu trestného činu, jak má na mysli ustanovení § 21 odst. 3 písm. a) trestního zákoníku. S tímto závěrem je spojena dispozice uvedené právní normy, že trestní odpovědnost obžalovaného za pokus trestného činu v tomto případě zanikla.
28. Na základě uvedených skutečností a úvah, dospěl soud k závěru, že nebyl dokonán žádný trestný čin. Proto soud rozhodl zprošťujícím výrokem podle § 226 písm. e) trestního řádu, neboť byl prokázán označený skutek, tento skutek měl znaky pokusu zločinu vraždy podle § 21 odst. 1 a §

Shodu s prvopisem potvrzuje Magda Pokorná

140 odst. 2 trestního zákoníku, tohoto trestného činu se dopustil obžalovaný, ten byl příčetný a trestně odpovědný. Vzhledem k neukončenosti jeho pokusu a dobrovolnému upuštění od jeho dalšího pokračování, trestnost pokusu zločinu zanikla.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání do osmi dnů od jeho doručení k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím Krajského soudu v Brně. Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho dotýká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci a poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody.

Osoba, oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku, může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo, že chybí (§ 246 odst. 1, odst. 2 trestního řádu).

Odvolání musí být v zákonné lhůtě případně v další lhůtě určené předsedou senátu odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou rozsudku nebo řízení které mu předcházelo vytýkány. Státní zástupce je povinen uvést, zda odvolání podává ve prospěch či neprospěch obžalovaného. (§ 249 odst. 1, 2 trestního řádu)

Odvolacím soudem bude odmítnuto odvolání, které nespĺňuje náležitosti obsahu odvolání. (§ 253 odst. 3 trestního řádu)

Brno 9. května 2018

Mgr. Tomáš Kurfířt v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Magda Pokorná